

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2020. október 1.

Európai Számvevőszék: Ideje elvégezni a bankoknak nyújtott állami támogatások uniós felügyeletének célravezetősségi vizsgálatát

Az Európai Számvevőszék új jelentése szerint az Európai Bizottság rendelkezik a pénzügyi intézményeknek nyújtott állami támogatások ellenőrzéséhez szükséges jogkörökkel és erőforrásokkal, azonban nem volt mindig megfelelő helyzetben ahhoz, hogy teljes mértékben kihasználhassa azokat. 2013 és 2018 között a szabályszerűségi ellenőrzéseket és a teljesítménymonitoringot is hiányosságok jellemezték. Ezenfelül bár az állami támogatások ellenőrzésére irányadó szabályok általában világosak és egyértelműek voltak, azokat 2013 óta nem módosították, holott azóta gyökeresen megváltoztak a körülmények. A számvevők ezért a jelenlegi szabályok újragondolását látják szükségesnek.

Az uniós jog főszabályként nem engedi meg közforrásokból nyújtott pénzügyi támogatások alkalmazását. A 2007–2008-as pénzügyi válság után azonban példátlan mértékben megugrott a pénzügyi intézményeknek nyújtott állami támogatás mértéke, mivel ezt szükségesnek ítélték ahhoz, hogy korlátozni lehessen a bankok által a pénzügyi stabilitásra jelentett veszélyt. Azóta az Unió jelentős reformokat vezetett be a pénzügyi szektorra vonatkozó keretrendszerében azzal a céllal, hogy a jövőben ne legyen szükség bankmentésekre. Még mindig előfordul azonban, hogy a bankoknak juttatnak az adófizetők pénzéből. A Bizottság feladata annak értékelése, hogy az ilyen intézkedések összeegyeztethetők-e az Unió belső piacával. A Számvevőszék azt vizsgálta meg, hogy a bankokról szóló új közlemény 2013. augusztusi elfogadásától 2018 végéig a Bizottság ellenőrzései megfelelően biztosították-e, hogy – amint azt az uniós szerződések előírják – az állami támogatás kivételes legyen és a szükséges minimumra korlátozódjon.

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

„A 2007–2008. évi válság utáni helyzethez képest mára nyilvánvalóan megváltoztak a körülmények, még akkor is, ha tekintetbe vesszük a kialakuló COVID-19 válságot. Lényegesen megerősödött a szabályozási keret, így a bankok ellenállóképesebbek lettek és kevésbé függnék az adófizetők támogatásától. Ugyanakkor nem titkolt célt jelent az uniós banki ágazat fokozott integrációja – nyilatkozta Mihails Kozlovs, a jelentésért felelős számvevőszéki tag. – Ezért javasoljuk a Bizottságnak, hogy mind a szabályozás, mind a gyakorlat tekintetében mérlegelje a pénzügyi ágazatnak nyújtott állami támogatások optimalizálását.”

A számvevők összességében elismerik, hogy az Unió megfelelő eszközöket és jogköröket alakított ki a bankoknak nyújtott állami támogatások hatékony ellenőrzéséhez. A Bizottság kellő erőforrásokat és szakértelmet fordított e célra, és szilárd etikai keretet hozott létre. Ezenkívül bevezette a szükséges folyamatokat, ügykezelési tevékenységei pedig nagyrészt szabályszerűek voltak. Az eljárások azonban néha hosszadalmasak voltak és nem mindig voltak teljesen átláthatóak, főként a bejelentést megelőző informális kapcsolatfelvétel széles körű alkalmazása miatt.

A számvevők szerint a pénzügyi szektornak nyújtott állami támogatások ellenőrzésére vonatkozó szabályok általában jól kidolgozottak és egyértelműek voltak. Az uniós szerződések kivételes helyzetben megengedik a bankok közforrásból való támogatását, ha annak célja valamely tagállam gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetése. A számvevők azonban megjegyzik, hogy az uniós jogszabályok nem foglalkoznak elég részletesen ezzel a kérdéssel, és nem határozzák meg, mi minősül komoly zavarnak. A Számvevőszék megállapította továbbá, hogy a Bizottság nem vitatta a tagállamok arra irányuló állításait, hogy az egyes esetekben a pénzügyi stabilitást fenyegető komoly zavar állt fenn. Ezenfelül a Bizottság intézkedéseket írt elő a versenytorzulás korlátozására, de nem elemezte, hogy az egyes intézkedések ténylegesen milyen hatást gyakorolnak a versenyre. A bizottsági teljesítménymutatók nem feleltek meg maradéktalanul a céljuknak, mivel nem minden esetben a Bizottság tevékenységeit tükrözték, hanem inkább a Bizottság ellenőrzésén kívül eső külső tényezőket.

Végül a számvevők felróják a Bizottságnak, hogy 2013 óta nem végezte el válság szabályainak érdemi értékelését. Ennélfogva a szabályok annak ellenére változatlanok maradtak, hogy magát a szabályozási keretet időközben átdolgozták (többek között a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelv szűkítette annak a lehetőségét, hogy akkor is támogatást lehessen nyújtani a bankoknak, ha ennek nyomán nem kerül sor szanálásra), és hogy azóta (legalábbis a COVID-19 járvány kitörését megelőző időszakig) jelentősen javult a gazdasági és pénzügyi környezet. Ezért a számvevők arra figyelmeztetnek: fennáll a kockázat, hogy a jelenlegi uniós szabályok nem igazodnak a piaci realitásokhoz.

A fentiekre figyelemmel, valamint a pénzügyi ágazatnak nyújtott állami támogatások uniós ellenőrzésének optimalizálása érdekében a számvevők a következő ajánlásokat teszik az Európai Bizottságnak:

- 2023-ig mérje fel, hogy továbbra is megfelelőek-e a jelenlegi szabályok, és szükség szerint módosítsa azokat;
- javítsa tovább a belső folyamatok és bevált gyakorlatok betartását;
- javítsa teljesítménymérését.

A szerkesztők figyelmébe

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés általában tiltja az állami támogatást, kivéve, ha azt általános gazdaságfejlesztési okok vagy jól meghatározott kivételes helyzetek indokolják. Az állami támogatások ellenőrzése az Európai Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik; célja a belső piac integritásának biztosítása azáltal, hogy megóvja azt a tagállamok piacainak torzulásától.

„Az unióbeli pénzügyi intézményeknek nyújtott állami támogatások ellenőrzése: időszerű lenne egy célravezető vizsgálat” című 21/2020. sz. különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

Ezt az ellenőrzést [a Számvevőszék a pénzügyi és gazdasági irányítással kapcsolatos tevékenysége](#) keretében készítette el. Korábban ezen kívül már több jelentést is közzétett a pénzügyi felügyelet és a versenypolitika témájában.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek között a nemzeti parlamenteknek, az ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseinkben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül.

A COVID-19 világjárvány kapcsán hozott számvevőszéki intézkedésekről [itt](#) található információ.

A jelentéssel kapcsolatban a sajtó rendelkezésére áll:

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47 502 / M: (+352) 691 551 502